

ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR VA ULARNINIG DARS JARAYONIGA TADBIQI

Mirjamolova Muazzam Miraxmad qizi

*Toshkent viloyati Olmaliq shahar Politexnikumi 2-toifali informatika va
Axborot texnologiyalari fani o'qituvchisi*

Olimova Saida Ikrom qizi

Olmaliq shahar Politexnikumi 1-toifali rus tili fani o'qituvchisi

Annotatsiya : Zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'lif jarayonlarida ko'plab afzalliklarga ega. Ular o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini yanada rivojlantirish, o'qituvchilarning darslarni yanada samarali o'tkazishiga yordam beradi

Abstract : Modern pedagogical technologies have many advantages in educational processes. They help students to further develop their knowledge and skills, and teachers to conduct lessons more effectively.

Аннотация: Современные педагогические технологии имеют множество преимуществ в образовательном процессе. Они помогают учащимся дальше развивать свои знания и навыки, а учителям более эффективно проводить уроки.

Kalit so'zlar: bilim, ta'lif, dars, o'quvchilar, loyiha, elektron darsliklar, onlayn platformalar

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'lif jarayonini samarali o'tkazish va o'quvchilarni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu texnologiyalar, asosan, o'qitish va o'rganish jarayonlarini optimallashtirishga qaratilgan. Dars jarayoniga zamonaviy pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish quyidagi usullarni o'z ichiga oladi:

1. Interaktiv ta'lif - Interaktiv ta'lif usuli o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlab, dars jarayonini qiziqarli va samarali qiladi. O'quvchilar faqat passiv

tinglovchilar emas, balki o'quv jarayonining faol ishtirokchilari sifatida qatnashadilar. Interaktiv ta'larning asosiy jihatlari

1. Faol ishtirok: O'quvchilar dars davomida faol ishtirok etishlari kerak. Bu o'z-o'zini ifoda etishga, fikr almashishga va muammolarni hal etishga yordam beradi.

2. Guruh ishlari: O'quvchilar kichik guruhlarga bo'lib, birgalikda muammolarni hal qilish, taassurot almashish va loyiha ustida ishslash orqali o'zaro tajribalarini oshiradilar.

3. Muhokamalar: Dars jarayonida muhokamalar o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasida ijtimoiy va mulohazali aloqalarni mustahkamlashga yordam beradi.

4. Loyihalar va amaliy tadbirlar: O'quvchilar o'z bilimlarini amaliy mashg'ulotlarda qo'llashlari mumkin. Loyihalar esa ularga individual va jamoaviy ishlarni tashkil etirish imkoniyatini beradi.

2. Axborot texnologiyalari: Axborot texnologiyalari ta'limgan sohasida yangi usullar va imkoniyatlarni taqdim etadi. Elektron darsliklar, onlayn platformalar va taqdimot dasturlari o'quvchilarga ma'lumotlarni tez va qulay o'zlashtirish imkonini beradi. Bu esa o'quv jarayonini yangilash va sifatini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

1. Elektron darsliklar: An'anaviy darsliklarga qaraganda, elektron darsliklar interaktiv va multimedia yordamida taqdim etiladi. O'quvchilar eng yangi va dolzarb ma'lumotlarga oson kirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

2. Onlayn platformalar: Onlayn ta'limgan platformalari (masalan, Zoom, Google Classroom) o'qituvchi va o'quvchilar o'rzasida muloqotni osonlashtiradi. Ular darslarni masofadan o'tkazish, resurslarni baham ko'rish va o'zaro munosabatlarni rivojlantirish imkonini beradi.

3. Taqdimot dasturlari: Taqdimot dasturlari (masalan, PowerPoint, Prezi) o'quvchilarga ma'lumotlarni vizual tarzda taqdim etish imkonini beradi. Bu esa e'tiborni jalgan qilish va tushunishni oshirishga yordam beradi.

3. Multimedia vositalar: Multimedia vositalari, masalan, video, audio va grafika, o'quvchilarning ta'limgan jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishda muhim

rol o'ynaydi. Ular bilish jarayonini faol ravishda rag'batlantiradi va o'quvchilarning turli kanallardan bilim olishlariga imkon yaratadi.

1. Video: Ta'lilda video materiallar yordamida nafaqat nazariy materiallarni, balki amaliy ko'rsatmalarni ham taqdim etish imkoniyati yaratiladi. O'quvchilar ko'plab mavzularni ko'rish va o'rganish orqali tushunishni yaxshilashadi.

2. Audio: Audio materiallar, jumladan, podkastlar va audio kitoblar, o'quvchilarga ma'lumotlarni tinglab, ongalarini ravshanlashtirishlariga yordam beradi. Bu o'qishdan tashqari fasllar bilan mashg'ul bo'lganlar uchun juda foydalidir.

3. Grafika: Tasviriy materiallar va grafikalar uchun visual holatlarni yaratish ta'lildar jarayonini ko'proq tushunishga yordam beradi. Grafikalar statsionar va dinamik ma'lumotlarni tushunishni osonlashtiradi..

Masofaviy ta'lil o'quvchilarga istalgan joydan va vaqtidan foydalanib, ta'lil olish imkoniyatini beradi. Bu, ayniqsa, pandemiya sharoitida vaqtiga vaqtiga bilan mulkni taqdim etish va ta'lil jarayonini davom ettirishda katta ahamiyatga ega bo'ldi.

1. Flexibility: O'quvchilar istalgan vaqtda va joyda ta'lil olishlari mumkin, bu esa ularning shaxsiy va professional majburiyatlarini muvofiq ravishda belgilashga yordam beradi.

2. Resurslar va materiallar: Masofaviy ta'lil platformalari xilma-xil o'quv resurslarini, jumladan video darslar, elektron kitoblar va interaktiv materiallarni taqdim etadi, bu esa ta'lil jarayonini yanada boyitadi.

3. O'z-o'zini boshqarish: O'quvchilar o'z o'rganish jarayonlarini boshqarish imkoniyatiga ega, bu esa mustaqil fikrlash va o'z-o'zini tartibga solish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa

Multimedia vositalari, ayniqsa audio va grafika materiallari, zamонавиј та'lil jarayonida muhim ahamiyatga ega. Audio materiallar, jumladan, podkastlar va audio kitoblar o'quvchilarga ma'lumotlarni tinglash orqali ongalarini ravshanlashtirishda yordam beradi, ayniqsa, o'qishdan tashqari faoliyat bilan shug'ullanganlar uchun foydalidir. Grafika materiallari esa ta'lil jarayonini tushunishni yaxshilaydi va vizual holatlarni yaratishda yordam beradi, bu orqali ma'lumotlarni osonroq anglash

mumkin. Masofaviy ta'lim o'quvchilarga istalgan joydan va vaqtdan ta'lim olish imkoniyatini taqdim etadi, bu esa pandemiya davrida yanada muhim bo'ldi. Ushbu ta'lim modeli: Shaxsiy va professional majburiyatlarni muvofiqlashtirish uchun o'quvchilarga moslashuvchanlik beradi. Keng turdag'i resurslar va materiallarni taqdim etadi, bu esa o'quv jarayonini boyitadi. O'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatini yaratadi. Bularning barchasi masofaviy ta'limning Samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar: Jalolov, T. (2018). "Zamonaviy o'quv texnologiyalari: nazariya va amaliyot". Tashkent: Universitet nashriyoti. Mustaqilov, S. (2020). "Pedagogik texnologiyalar va ularning ta'lim jarayonida qo'llanilishi". Nukus: Qoraqalpog'iston davlat universiteti. Abduvaliyev, R. (2019). "Yosh avlodni tarbiyalashda innovatsion usullar". Samarkand: SamD nashriyoti. Xudoyberdiyeva, N. (2021). "Zamonaviy pedagogik texnologiyalar: metodik asoslar". Buxoro: BuxMU nashriyoti. Nurmatov, K. (2022). "Ta'limda multimedia vositalarining roli". Tashkent: O'zbekiston davlat nashriyoti. Murodov, A. (2023). "Pedagogik texnologiyalarni darsda tatbiq etishning samaradorligi". Farg'ona: Farg'ona davlat universiteti. Sultonov, D. (2021). "Onlayn ta'lim va zamonaviy pedagogik yondoshuvlar". Tashkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.